

# PRZEGLĄD HYGIENICZNY

ORGAN

TOWARZYSTWA HYGIENICZNEGO

WE LWOWIE

REDAKTOR NACZELNY:

Dr. J. SZFILMAN

KOMITET REDAKCYJNY:

Dr. S. BĄDZYŃSKI, Dr. M. GRABOWSKI, Dr. W. LEGEŻYŃSKI  
i Dr. K. PANEK.

ROK II. 1903.

Z 8 RYCINAMI.



WE LWOWIE.

NAKŁADEM TOWARZYSTWA HYGIENICZNEGO.

Z 1. Związkowej drukarni we Lwowie ul. Lindego l. 4.

1903.

## Sprawozdania i streszczenia.

- Alkohol a siła mięśni. L. Schnyder, 197.
- Doświadczenia nad przemianą materii i energii u oseska ze szczególnem uwzględnieniem organicznie związanego fosforu. Dr. W. Cronheim i Dr. Erich Müller, 70.
- Działanie fizyologiczne niektórych składników chmielu. K. Farkas, 197.
- Hartowanie dzieci. Hecker, 59.
- Hodowanie prątków gruźliczych. Parodi Franciszek, 44.
- Hygiena dziecka (Gesundheitspflege des Kindes). Dr. Karol Hochsiger, 13.
- Hygiena i dietyka żołądka (Nakł. H. Hartunga i S. w Lipsku 1901). Dr. Fr. Schilling, 57.
- Hygiena kobiety (Lwów 1902. Nakładem księgarni Polskiej, str. 189). Dr. Władysław Chojnacki, 14.
- Hygiena przemysłu chemicznego. L. Jehle, 59.
- Jaki wpływ wywiera domieszka powietrza wydechanego do wdechanego na wydzielanie bezwodnika kwasu węglowego u ludzi. H. Wolpert, 90.
- Ochrona robotników przed pyłem. Inż. K. Hauck, 71.
- O odkażającym działaniu ogrzanych roztworów sody. Dr. Simon, 140.
- O wpływie ogrzanych roztworów sody na prątki duru, pr. okrężnicowe i prątki czerwoni Krusego. Dr. Kurpjuweit, 141.
- O zmniejszaniu się lecytyny w mleku zbieranem i gotowaniem. Bordez i Laczkowski, 71.
- O związku między oddechaniem a sztucznem oświetleniem. H. Wolpert, 90.
- Pokarm i trucizna. Kassowitz, 197.
- Prątek gruźliczy — saprofit. Levây, 44.
- Prątek okrężnicowy (Bact. Coli com.) jako wskaźiciel zanieczyszczenia kałowego wody. J. Petruschky i H. Pusch, 141.
- Rola nauczyciela w wychowaniu higienicznym narodu. Dr. Stanisław Niemczycki, 59.
- Rozporządzenia ministerjalne dotyczące domów mieszkalnych dla robotników, 72.
- Rozszerzanie zarazków zapomocą przedmiotów codziennego użytku i wyjaławiania tychże. E. Esmarch, 139.
- Rybołóstwo w Neapolu ze stanowiska higienicznego. Dr. Luca Granucci, 25.
- Środki ochronne przeciw ropotokowi oczu u noworodków (Blennorrhoea neonatorum). Dr. L. Wolffberg, 58.
- Stosunek gruźlicy ludzkiej do bydłęcej. Ravel, 44.
- Strawność pokarmów w żołądku a hygiena. C. Fermi, 58.
- Surowice lecznicze. Prof. Dr. Weichselbaum, 27.
- Tryb życia w starości. Dr. J. Hermann, 57.
- Tyfus a muchy. M. Ficker, 91.
- Umiejętna medycyna a jej wroldy. Prof. Dr. A. Rollett, 57.
- W sprawie gruźlicy bydłęcej. Cipollina, 44.
- Wykład profesora Behringa w Towarzystwie lekarskiem w Wiedniu o zwalczaniu gruźlicy. Dr. M. Grabowski, 91.
- Zanieczyszczanie wody rzecznej a kąpiele ludowe. Dr. Petruschky, 108.
- Zastosowanie oleju Dustless'a w szkołach. Prof. Wernicke, Dr. Schwert i Dr. Bühring, 125.
- Zmiany pojęć o środkach odżywczych. Dr. Fürst, 124.
- Znaczenie drobnoustrojów jelitowych dla odżywienia. M. Schottelius, 71.

## K r o n i k a.

- Alkohol i czyny karygodne, 76.  
 Alkohol jako pierwszy wytwór procesu oddychania roślin i zwierząt, 93.  
 Ankieta zdrowotna we Lwowie w sprawie zwalczania chorób płciowych u młodzieży szkół średnich, 78, 158.  
 Badanie zębów u dzieci szkolnych w mieście Frederiksberg, 143.  
 Badania zimnicy w Kongo, 79.  
 Bakterie w jamie ustnej u osesków, 76.  
 Biuro centralne międzynarodowego związku przeciwgruźliczego, 111.  
 Desinfekcyja formalinowa, 63.  
 Docent higieny na politechnice wiedeńskiej, 183.  
 Działalność austriackich władz sanitarnych w kierunku zwalczania chorób nagminnych, 157.  
 Dzielność fizyczna i psychiczna dzieci (doświadczenia Schuytensa i Lobsiena), 77.  
 »Głos lekarzy« nowe czasopismo społeczno-lekarskie we Lwowie, 108.  
 Grzyb domowy, 75.  
 Hodowla kóz, jako środek zwalczający alkoholizm, 95.  
 Hygiena kościołów, 78.  
 Hygiena przy budowach tunelów, 77.  
 Hygiena w szkołach rosyjskich, 16.  
 Instytut dla badania raka w Berlinie, 110.  
 Jak mieszkają dozorczy domów we Lwowie, 111.  
 Jubileusz Esmarcha, 14.  
 Kąpiele ludowe we Lwowie, 95.  
 Klinika dla chorób zawodowych w Medyolanie, 157.  
 Konferencyja lekarzy we Lwowie, 127.  
 Konferencyja sanitarna międzynarodowa, 110.  
 Kongres lekarzy austriackich w Wiedniu, 111.  
 XIV. Kongres międzynarodowy lekarski w Madrycie, 45.  
 I. Kongres niemieckiego Towarzystwa dla zwalczania chorób płciowych w Frankfurcie nad Menem, 46.  
 Kryoskopja mleka, 110.  
 Kurs dla dezynfektorów we Lwowie, 142.  
 Lecznica dla chorych dotkniętych gruźlicą skóry w Wiedniu, 78.  
 Lekarze dentyści w wojsku pruskim, 63.  
 Lekarze szkolni, 16, 63.  
 Międzynarodowy kongres antialkoholiczny, 110.  
 Międzynarodowe kongresy dla higieny szkolnej, 143.  
 Międzynarodowy kongres higieniczny i demograficzny w Brukseli (1903 r.), 110.  
 IX. Międzynarodowy Zjazd dla walki z alkoholizmem w Bremie, 46, 110.  
 Mięsne konserwy, 77.  
 Muzeum szkolne w Wiedniu, 63.  
 Najnowsze sposoby czyszczenia wody kanałowej, 110.  
 Niebieskie światło jako środek znieczulający (doświadczenia D. Minina), 63.  
 Niedokrewność dzieci, 79.  
 Niemieckie Towarzystwo higieny publicznej (zjazd doroczny w Dreźnie), 46.  
 Niszczenie bakteryi w wodzie wodociągowej, 77.  
 Nowa ustawa ubezpieczenia na wypadek choroby w Niemczech, 143.  
 Nowy sposób usuwania dymu kominowego i zastosowanie go w przemyśle, 76.

- Nowy wodociąg dla miasta Wiednia, 126.  
 Obowiązki lekarzy donoszenia władzy o chorobach zakaźnych w Austrii, 126.  
 Ochronki dla osesków i szkoły dla nianiek w Wiedniu, 15.  
 Oczyszczanie wód płynących z ropy naftowej, 77.  
 Odkażanie obuwia, 78.  
 Odkażenie mieszkań w Madrycie przed wynajęciem, 109.  
 Opilstwo nad rzeką Amur, 76.  
 Paractwo a sztuka lekarska, 47.  
 Pierwsza stacya pomocnicza dla zwalczania gruźlicy w Wiedniu, 158.  
 Pierwszy międzynarodowy zjazd dla higieny szkolnej, 182.  
 Płockie Towarzystwo lekarskie, 47.  
 Projekt ustawy dla stacyi klimatycznej w Zakopanem, 183.  
 Przeciw szczepieniu ospy, 79.  
 Reforma ubrania kobiet, 79.  
 Sałaty (zanieczyszczenie bakteriami i jajkami różnych robaków), 78.  
 Sanatorium dla piersiowo-chorych w Zakopanem, 31.  
 Sanatorium dla ubogich w Belgii, 79.  
 Schronisko dla epileptyków w Wiedniu, 16.  
 Służba zdrowia w Galicyi, 110.  
 Spluwaczki higieniczne, 93, 182.  
 Spotrzebowanie tytoniu, 182.  
 Sprawozdanie miejskiego biura sanitarnego w Rzeszowie, 62.  
 Sprawy lwowskiego Towarzystwa higienicznego, 93.  
 Sprostowanie w sprawie artykułu Dra Biera, 198.  
 Stacya dla wzmocniania zdrowia dzieci w Pötzleinsdorf pod Wiedniem, 157.  
 Stan chorób zakaźnych we Lwowie, 61.  
 Stan zdrowotności we Lwowie, 30.  
 Surowica paciorkowca, 63.  
 Surowica niemiecka przeciwskarlatynowa, 30.  
 Surowica przeciw kokluszowi Dra Lesiaux w Brukseli, 63.  
 Surowica przeciw zapaleniu płuc Tizzonio, 31.  
 Syderosten, 76.  
 Szklany bruk, 76.  
 Szkodliwość kwasu borowego, 143.  
 Towarzystwo dla niesienia pomocy suchotnikom w Wiedniu, 16.  
 Towarzystwo zwalczania chorób wenerycznych, 143.  
 Tyfus plamisty w Galicyi, 78.  
 Ustawa niemiecka przeciw zwalczaniu chorób zakaźnych ludzkich, 77.  
 Vacuum Cleaner, 93.  
 Walka z gruźlicą we Francyi, 182.  
 Walka z gruźlicą w Wiedniu, 94, 157.  
 Walne Zgromadzenie Towarzystwa »Przyjaciół zdrowia«, 45.  
 Wpływ szkodliwy alkoholu na dzieci, 143.  
 W sprawie zapobieżenia rozszerzaniu się kiły (projekt Dra Schranka w Wiedniu), 62.  
 Wykłady o wychowaniu dzieci i o pierwszej nauce w nagłych wypadkach w Wiedniu, 30.  
 Wystawa higieniczna w Buenos-Ayres, 182.  
 Wystawa higieniczno-spożywcza w Łodzi, 16.  
 Wystawa przeciwgruźlicza w Odessie, 48.  
 Zakaz noszenia gorsetów przez Ministerstwo oświaty na Węgrzech, 111.  
 Zakład palenia śmieci w Zurychu, 79.



- Zalesianie wydm piaszczystych w Galicyi, 77.  
 Zapobieganie gruźlicy w szkołach, 29.  
 Zarazek wścieklizny (*Bacillus polymorphus lyssae*), 32.  
 Zjazd lekarski w Kairo, 73.  
 X. Zjazd lekarzy i przyrodników polskich we Lwowie w r. 1904, 60.  
 Z parlamentu austriackiego (Wnioski posłów Dra Baernreitera i Heilingera o wydanie ustawy celem zapobieżenia chorobom zakaźnym i szerzeniu się syfilisu), 62, 143.  
 Zwalczanie malaryi (zimnicy) na Pobrzeżu, 157.

### Dodatek do Nr. 8. „Przeglądu higienicznego“ 1903 r.

— Tablica z 8 rycinami i planem do artykułu Dra H. Mańkowskiego: Zakład higieny w Bernie szwajcarskiem.

### Bibliografia.

32, 48, 64, 79, 111, 184.

### Ryciny.

Rycin 8 do artykułu Dra H. Mańkowskiego: »Zakład higieny w Bernie szwajcarskiem« w dodatku do Nr. 8. »Przeglądu higienicznego« 1903 r. wraz z planem sytuacyjnym tego zakładu.

### Spis autorów

których prace w oryginale lub w streszczeniu umieszczono.

(Nazwiska autorów prac oryginalnych drukowane rozstrzelonemi czcionkami).

- |  |   |
|--|---|
| Bądziński Stan., Prof. Dr., 145.         | Hanck K. Inż., 71.                              |
| Behring Dr., 9, 23.                      | Hecker, 59.                                     |
| Bier Leonard Dr., 113, 133, 178,<br>185. | Hermann J. Dr., 57.                             |
| Bobrowski Emil Dr., 82.                  | Hochsinger Karol Dr., 13.                       |
| Bordez, 71.                              | Hojnacki Władysław Dr., 14.                     |
| Bühning Dr., 125.                        | Jehle L., 59.                                   |
| Cipollina, 44.                           | Kassowitz, 197.                                 |
| Cronheim W. Dr., 70.                     | Krupjuweit Dr., 141.                            |
| Esmarch E., 139.                         | Lachowicz Zdzisław Dr., Radca<br>ces., 97, 116. |
| Farkas K., 197.                          | Lazkowski, 71.                                  |
| Ferri C., 58.                            | Legeżyński Wiktor. Dr., 1.                      |
| Ficker M., 91.                           | Levay, 44.                                      |
| Fürst Dr., 124.                          | Mańkowski Henryk Dr., 65, 103.                  |
| Granucci Luca Dr., 25.                   | Müller Erich Dr. 70.                            |

Niemczycki Stanisław Dr., 59.  
 Parodi Franciszek, 44.  
 Petruschky Dr., 108, 141.  
 Pusch H., 141.  
 Ravanel, 44.  
 Rollett A. Dr., 57.  
 Rosner Ignacy Dr., Radca sanitarny, 17, 40.  
 Schilling Fr. Dr., 57.  
 Schnyder L., 197.  
 Schottelius M., 71.

Schwert Dr., 125.  
 Serbeński Waleryan Dr., 151, 161, 190.  
 Simon Dr., 140.  
 Szpilman Józef Prof. Dr., 9, 23.  
 Weichselbaum A. Prof. Dr., 27.  
 Wernicke Prof., 125.  
 Wolpert H., 90.  
 Wolffberg L. Dr., 58.  
 Zarewicz Aleksander, 130.

### Spis sprawozdawców.

Dr. Fibich, 124.  
 Dr. Gizelt, 58, 197.  
 Dr. Grabowski Mieczysław, 59, 72, 91, 108, 125.  
 Lek. wet, Jenkner, 25.

Dr. Kunzek, 61.  
 Dr. Panek, 70, 91, 141.  
 Prof. Dr. Szpilman Józef, 14, 27, 44, 58.